

8.2.2017

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisen laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen (CETA) tekemisestä (2017/2525(RSP))

Gianni Pittella, Sorin Moisă
S&D-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisen laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen (CETA) tekemisestä (2017/2525(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon ehdotetun Kanadan ja Euroopan unionin välisen laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen (CETA),
- ottaa huomioon ehdotuksen neuvoston päätökseksi Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välisen laaja-alaisen talous- ja kauppasopimuksen tekemisestä,
- ottaa huomioon 30. lokakuuta 2016 pidetyn EU:n ja Kanadan välisen huippukokouksen julkilausuman,
- ottaa huomioon 27. lokakuuta 2016 päivätyn Kanadan sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden välistä laaja-alaista talous- ja kauppasopimusta (CETA) koskevan yhteisen tulkitsevan välineen,
- ottaa huomioon 38 lausumaa, jotka on määrä sisällyttää 27. lokakuuta 2016 pidetyn neuvoston kokouksen pöytäkirjaan,
- ottaa huomioon 8. kesäkuuta 2011 antamansa päätöslauselman EU:n ja Kanadan kauppasuhteista¹,
- ottaa huomioon kesäkuussa 2011 annetun loppuraportin CETA-neuvotteluja koskevien kestävyteen liittyvien vaikutusten arvioinnista,
- ottaa huomioon komission tiedonannon ”Kaikkien kauppaa: Vastuullisempaa kauppaa- ja investointipolitiikkaa” (COM(2015)0497),
- ottaa huomioon 28. kesäkuuta 2016 antamansa päätöslauselman uudesta eteenpäin suuntautuvasta ja innovatiivisesta tulevaisuuden kauppaa- ja investointistrategiasta²,
- ottaa huomioon 8. heinäkuuta 2015 antamansa päätöslauselman transatlanttista kauppaa- ja investointikumppanuutta (TTIP) koskevista neuvotteluista³,
- ottaa huomioon 25. marraskuuta 2010 antamansa päätöslauselman ihmisoikeuksista sekä sosiaali- ja ympäristönormeista kansainvälisissä kauppasopimuksissa⁴,
- ottaa huomioon 25. marraskuuta 2010 antamansa päätöslauselman yritysten yhteiskuntavastuusta kansainvälisissä kauppasopimuksissa⁵,

¹ EUVL380E, 11.12.2012, s. 20.

² Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0299.

³ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0252.

⁴ EUVL C 99E, 3.4.2012, s. 31.

⁵ EUVL C 99E, 3.4.2012, s. 101.

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) ja erityisesti sen 207 artiklan 3 kohdan, 218 ja 168 artiklan sekä sen ennalta varautumisen periaatetta koskevan 191 artiklan,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että EU:n ja Kanadan neuvottelut laaja-alaisesta talous- ja kauppasopimuksesta (CETA) saatiin päätökseen lokakuussa 2014 seitsemän vuotta kestäneiden neuvottelujen jälkeen ja lopullinen allekirjoittaminen tapahtui 30. lokakuuta 2016;
- B. toteaa, että CETA on EU:n ensimmäinen laaja-alainen taloussopimus erittäin teollistuneen läntisen talouden kanssa ja antaa unionin viejille uusia vientimahdollisuuksia, jotka voivat edistää unionin työllisyyttä ja kasvua; ottaa huomioon, että sopimus saattaa vaikuttaa negatiivisesti tiettyihin arkoihin aloihin;
- C. ottaa huomioon, että EU ja Kanada ovat samanmielisiä kumppaneita, jotka jakavat samat perusarvot, joita ovat muun muassa ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltio, ihmisoikeuksien kunnioittaminen, terveyden ja turvallisuuden sekä ympäristön suojelu, sekä kulttuurinen ja kielellinen monimuotoisuus, tiedotusvälineiden vapaus ja moniarvoisuus, jotka kaikki on mainittu CETA-sopimuksen johdanto-osassa;
- D. ottaa huomioon, että CETA-sopimuksessa määrätään tullitariffien poistamisesta 98,6 prosenttisesti kaikissa Kanadan tullinimikkeissä ja 98,7 prosenttisesti EU:n tullinimikkeissä ja että teollisuuden tullitariffit poistetaan kokonaan; ottaa huomioon, että CETA-sopimuksen tultua voimaan Kanada poistaa 90,9 prosenttia maatalouden tullinimikkeistä ja EU 93,8 prosenttia, että eräät arat tuotteet sisällytetään tariffikiintiöiden kautta tai jätetään kokonaan sopimuksen ulkopuolelle ja että EU kasvattaa sianlihan ja hormonivapaan naudanlihan tuontikiintiöitä; toteaa, että CETA-sopimuksen myötä Kanadan provinssit avaavat ensimmäistä kertaa hankintamarkkinansa ulkomaisille tarjoajille, mikä lisää mahdollisuuksia EU:lle; ottaa huomioon, että CETA-sopimus antaa mahdollisuuden käyttää ympäristö- ja työllisyysperusteita julkisissa hankintasopimuksissa;
- E. ottaa huomioon, että CETA-sopimus parantaa työvoiman liikkuvuutta helpottamalla yritysten mahdollisuuksia siirtää henkilöstöä tilapäisesti EU:n ja Kanadan välillä ja vahvistamalla vastavuoroista tunnustamista koskevia sopimuksia, jotka antavat ammattihenkilöille mahdollisuuden työskennellä sekä EU:ssa että Kanadassa;
- F. ottaa huomioon, että hellittämätön arvostelu ja yleisön epäluulo kauppaneuvottelumenetelmää kohtaan on johtanut EU:n muiden kauppaneuvottelujen uuteen avoimuuden lisääntymiseen, asiakirjojen parempaan saatavuuteen, säännölliseen raportointiin neuvotteluista ja tehokkaampaan tiedottamiseen; katsoo, että asiassa olisi vielä tehtävä parannuksia; toteaa, että CETA-neuvottelut ovat osoittaneet, että kauppasopimuksia ei enää voida neuvotella suljettujen ovien takana;
- G. ottaa huomioon, että Kanadan parlamentti ja Euroopan parlamentti ovat säännöllisesti ja aktiivisesti seuranneet ja muokanneet neuvotteluja ja esittäneet ajatuksia ja huolenaiheita prosessissa, joka perustuu palautteeseen kansalaisilta, ammattiliitoilta,

pk-yrityksiltä ja muilta kansalaisyhteiskunnan ryhmiltä ja yhteydenpitoon niiden kanssa;

- H. ottaa huomioon, että kansalaisyhteiskunnan organisaatiot osallistuvat sopimuksen kestävästä kehitystä koskevista näkökohdista käytäviin keskusteluihin CETA-sopimusta käsittelevässä kansalaisyhteiskunnan foorumissa ja että kansalaisyhteiskunnan foorumien kokoonpanossa on aina edistettävä asiaankuuluvien sidosryhmien ja muiden kiinnostuneiden osapuolten tasapainoista edustusta; ottaa huomioon, että CETA on yksi EU:n ensimmäisistä kauppasopimuksista, joihin sisältyy osapuolten velvollisuus tarkastella yleisöltä saatavia näkemyksiä CETA-sopimusta koskevista kestävästä kehityksen kysymyksistä;
- I. ottaa huomioon, että vapaa ja oikeudenmukainen kauppa edistää merkittäväällä tavalla hyvinvointia ja sitä voidaan käyttää sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja kestävästä kehityksen ohjelman edistämiseen sekä EU:ssa että kaikkialla maailmassa; ottaa huomioon, että CETA voi antaa EU:lle ja sen jäsenvaltioille mahdollisuuden entisestään edistää kauppasopimuksissaan EU:n yhteisiä korkeita normeja erityisesti työoikeuksien, ympäristönsuojelun, kuluttajaoikeuksien ja sosiaaliturvan aloilla; ottaa huomioon, että CETA-sopimukseen ei kuitenkaan ole sisällytetty seuraamuksiin perustuvaa mekanismia rikkomusten oikaisemiseksi, vaan molemmat osapuolet ovat sopineet rikkomusten käsittelemisestä aikaisin tehtävän uudelleentarkastelun kautta;
- J. ottaa huomioon, että vapaakauppa globalisaation olennaisena osatekijänä on ollut julkisen keskustelun ytimessä, että kansalaisyhteiskunnassa esiintyy kasvavaa huolta CETA-sopimuksen mahdollisista kielteisistä vaikutuksista kuluttajiin ja että suurin osa eduista voi päätyä yrityksille; ottaa huomioon, että eri menetelmiä käyttävät tutkimukset ovat antaneet eriäviä tuloksia CETA-sopimuksen vaikutuksista työpaikkojen luomiseen; katsoo, että on parannettava entisestään EU:ssa nykyisin käytettävien sellaisten välineiden vaikuttavuutta, joilla voidaan auttaa globalisaation, mukaan lukien CETA:n kaltaiset kauppasopimukset, seurauksena työpaikkansa menettäneitä työntekijöitä sopeutumaan uusiin mahdollisuuksiin ja muutoksiin, ja näitä välineitä on täydennettävä lisämekanismeilla, joilla pyritään ennakoimaan kielteiset vaikutukset;
- K. ottaa huomioon, että CETA-sopimuksessa säilytetään EU:n ja sen jäsenvaltioiden mahdollisuudet antaa ja soveltaa omia lakejaan ja säännöksiään oikeutettujen yhteiskuntapolitiittisten tavoitteiden saavuttamiseksi sellaisilla aloilla kuin kansanterveyden edistäminen, sosiaalipalvelut, koulutus, turvallisuus, ympäristö, julkinen moraalit, sosiaalinen suojelu tai kuluttajansuoja, yksityisyys, tietosuojat ja kulttuurin monimuotoisuuden edistäminen; ottaa huomioon, että EU ja Kanada ovat kiinnittäneet erityistä huomiota sen varmistamiseen, että CETA-sopimuksen tekstissä ja erityisesti yhteisessä tulkitsevassa välineessä otetaan nimenomaisesti huomioon osapuolten yhteisymmärrys siitä, että hallituksia ja parlamentteja ei saisi estää eikä niitä estetä ajamasta oikeutettua yhteiskuntapolitiikkaa;
- L. ottaa huomioon, että CETA-sopimuksessa tunnustetaan jäsenvaltioiden kaiken tasoiset oikeudet määrittellä ja tarjota julkisia palveluja sellaisilla aloilla kuin kansalliset terveydenhuoltopalvelut, koulutus, sosiaalipalvelut, asuminen ja vesihuolto; ottaa huomioon, että EU ja sen jäsenvaltiot pidättävät itsellään oikeuden hyväksyä ja muuttaa mitä tahansa toimenpiteitä sellaisten palvelujen osalta, jotka saavat julkista rahoitusta tai

mitä tahansa muuta julkista tukea; ottaa huomioon, että parlamentti omaksui jo 8. kesäkuuta 2011 antamassaan päätöslauselmassa kannan, jonka mukaan negatiiviseen luetteloon perustuva lähestymistapa CETA:ssa olisi pidettävä poikkeuksena eikä se saisi olla tulevia kauppaneuvotteluja ohjaava ennakkotapaus; ottaa huomioon, että WTO:n palvelukaupan yleissopimus (GATS) perustuu positiiviseen luetteloon perustuvaan lähestymistapaan;

- M. ottaa huomioon, että on esiintynyt alituisia epäilyjä siitä, tarvitaanko kahden kypsän demokratian välillä investointeja koskevaa riitojenratkaisumekanismia; ottaa huomioon, että CETA-sopimukseen sisältyi alun perin tilapäinen yksityinen sovittelujärjestelmä (niin sanottu sijoittajan ja valtion välinen riitojenratkaisumenetelmä (ISDS)), joka herätti laajaa arvostelua siksi, että sillä ei luoda oikeaa tasapainoa sijoittajien suojelun ja sen turvaamisen välillä, että EU:lla ja jäsenvaltioilla on oikeus ja kyky harjoittaa sääntelyä yleisen edun nimissä, ja siksi, että menetelmä ei ole avoin eikä takaa sovittelijoiden puolueettomuutta ja ammatillista pätevyyttä;
- N. ottaa huomioon, että S&D-ryhmän ollessa johtavassa asemassa Euroopan parlamentissa ja kansalaisyhteiskunnan ja yleisön oltua asiasta huolissaan parlamentti pyysi poistamaan ISDS:n, mikä sai komission syyskuussa 2015 ehdottamaan sen korvaamista investointituomioistuinjärjestelmällä (ICS); katsoo, että ICS merkitsee CETA-sopimuksessa huomattavaa edistysaskelta tavassa, jolla investointiriitoja ratkaistaan, sillä näin otetaan käyttöön pysyvä tuomioistuin, jolle osoitetaan kutakin tapausta varten satunnaisesti valitut tuomarit, pysyvä vetoomustuomioistuin, tiukat eturistiriitoja koskevat säännöt ja käytännesäännöt, joiden noudattamisen Kansainvälisen tuomioistuimen presidentti voi varmistaa; ottaa huomioon, että ICS:n muita osatekijöitä on parannettava heti kun mahdollista ennen kuin 30.7 artiklan 2 kohdan mukaisesti annetaan lopullinen ilmoitus CETA:n voimaantulosta; katsoo, että tällaisia osatekijöitä ovat muun muassa tuomarien nimittäminen ja palkkiot, täydelliset eettiset menettelysäännöt ja seuraamusmenettely siinä tapauksessa, ettei menettelysääntöjä noudateta;
- O. ottaa huomioon, että CETA-sopimuksella on parannettu eräitä investointisuojaajia koskevia aineellisia säännöksiä: toteaa, että avoimuutta koskevat tehostetut määräykset antavat riittävät takeet siitä, että riitoja ei enää ratkaista ”suljettujen ovien takana”; ottaa huomioon, että kun uudistetut investointisuojaajamääräykset ja ICS on sisällytetty CETA:aan, ne korvaavat kahdeksan jäsenvaltioiden ja Kanadan välillä voimassa olevaa kahdenvälistä investointisopimusta, jotka ovat aiemmin herättäneet huolestumista avoimuuden puutteen takia ja siksi, että ei ole riittäviä takeita, että hallituksilla on sääntelyoikeus, ja joihin sisältyy haitallinen ISDS-järjestelmä;
- P. ottaa huomioon, että sääntelyoikeuden nimenomainen tunnustaminen, joka alun perin oli ainoastaan CETA:n johdanto-osassa, sisällytettiin lopulliseen tekstiin pyrkien välttämään niin sanotun ”sääntelyn jähmettymisen” riskiä, jonka takia hallitukset tuntevat, että niitä estetään toteuttamasta oikeutettuja yhteiskuntapoliittisia toimenpiteitä ja harjoittamasta sääntelyä oikeutettujen yhteiskuntapoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi sellaisilla aloilla kuin kansanterveys, turvallisuus, ympäristö, julkinen moraal, sosiaalinen suojelu ja kuluttajansuoja sekä kulttuurin monimuotoisuuden edistäminen;

- Q. ottaa huomioon, että Belgian hallitus on luvannut viedä ICS:n Euroopan unionin tuomioistuimen arvioitavaksi, jotta tarkistetaan, onko se unionin oikeuden mukainen;
- R. ottaa huomioon, että komission odotetaan muodollisesti pyytävän valtuutta neuvottelujen käynnistämiseksi monenvälisestä investointituomioistuimesta ennen vuoden 2017 loppua; toteaa, että kansalliset parlamentit ottavat tämän huomioon arvioidessaan CETA-sopimusta tulevana vuosina; katsoo, että Euroopan parlamentin on oltava keskeisessä roolissa unionin kannan vahvistamisessa näiden neuvottelujen koko keston ajan;
- S. ottaa huomioon, että EU ja Kanada ovat vahvistaneet CETA-sopimuksessa yhteisen tavoitteensa pyrkiä yhdessä muiden kauppakumppaneiden kanssa monenvälisen investointituomioistuimen ja vetoomusmekanismin perustamiseen; ottaa huomioon, että EU ja Kanada tapasivat Genevessä 13. joulukuuta 2016 kolmansien maiden edustajia, jotta voidaan yhdessä ehdottaa pysyvän ja monenvälisen elimen perustamista investointiriitojen käsittelemiseksi, ja siirtyi siten etäämmälle tilapäisestä sijoittajan ja valtion välisestä riitojenratkaisujärjestelmästä, joka on nykyisin sisällytetty noin 3 200:aan voimassa olevaan investointisopimukseen; katsoo, että tähän olisi sisällyttävä myös se, että tarkastellaan muiden toimijoiden mahdollisuutta käyttää monenvälisiä elintä kanteiden nostamiseen sijoittajia vastaan;
- T. toteaa, että Kanada on sitoutunut ponnistelemaan jatkuvasti ja hellittämättömästi kaikkien Kansainvälisen työjärjestön (ILO) keskeisten yleissopimusten ratifiointiin ja täytäntöönpanon puolesta ja että se on ratifioinut kolme ILO:n yleissopimusta CETA-neuvotteluprosessin aikana; toteaa, että Kanada on käynnistänyt, mutta ei vielä saattanut päätökseen, sisäisen prosessin järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen nro 98 ratifioimiseksi;
- U. toteaa, että 145 EU:n maantieteellistä merkintää, jotka tähän asti olivat enimmäkseen suojattomia, saavat suojelun Kanadan markkinoilla ja suojaa on mahdollista kasvattaa edelleen kattamaan uusia maantieteellisiä merkintöjä, jotta voidaan suojella joitakin EU:n maineikkaimpia tuotteita, lisätä pk-yritysten mahdollisuuksia sekä ylläpitää kuluttajansuojaa; toteaa, että CETA ei aiheuta minkäänlaisia muutoksia EU:n lainsäädäntöön muuntogeenisten elintarvikkeiden riskiarvioinnin ja hyväksymisen, merkintöjen ja jäljitettävyyden osalta; toteaa, että muuntogeenisten organismien (GMOt) tai kemiallisten käsittelyjen käyttö on edelleen kiistanalainen kysymys EU:ssa;
- V. ottaa huomioon, että CETA-sekakomitea, jonka yhteispuheenjohtajina toimivat Kanadan kansainvälisen kaupan ministeri ja EU:n kauppapolitiikasta vastaava komission jäsen, kokoaa yhteen molempien kumppaneiden edustajia valvomaan ja helpottamaan sopimuksen täytäntöönpanoa ja soveltamista sekä valvomaan erityiskomiteoiden ja muiden CETA-sopimuksen alaisuuteen perustettavien elinten työskentelyä; toteaa, että sen päätökset eivät voi edellyttää eivätkä tarkoittaa EU:n toimielinten velvoitetta antaa tai muuttaa EU:n lainsäädäntöä; toteaa, että EU:n perussopimukseen perustuvia Euroopan parlamentin valtaoikeuksia on täysin noudatettava; toteaa, että parlamentilla on oltava asianmukaiset mahdollisuudet valvoa CETA-sopimuksen täytäntöönpanoa ja erityisesti sekakomitean päätöksiä;
1. katsoo, että EU:n kauppapolitiikassa on edistettävä ihmisarvoisten työpaikkojen luomista, kestävästä kehityksestä ja EU:n standardien ylläpitämistä sekä turvattava julkiset

palvelut ja noudatettava demokraattisia menettelyjä ja samalla lisättävä EU:n vientimahdollisuuksia; pitää CETA-sopimuksen tavoitteita perustana asteittain sovellettavan maailmanlaajuista kauppaa koskevan suunnitelman kehittämiseksi, joka perustuu EU:n ja Kanadan yhteisille arvoille, kuten ihmisoikeuksien suojeleminen ja kuluttajien, työntekijöiden ja ympäristön suojeleminen korkealla tasolla; korostaa, että Kanada ja EU ovat sopineet, etteivät ne heikennä tai vähennä työvoiman tai ympäristön suojeleminen tasoa edistääkseen kauppaa tai houkutellessaan investointeja;

2. pitää valitettavana, että CETA-sopimuksen teksti ei ole selvä sen suhteen, että sen määräyksillä ei säännellä nykyisiä julkisia palveluja eikä mitään sellaisia palveluja, joita voi kehittyä tulevaisuudessa; pitää kuitenkin myönteisinä sitoumuksia, jotka kaikki osapuolet ovat antaneet siitä, että EU ja sen jäsenvaltioiden hallitukset säilyttävät kaikilla tasoilla oikeuden määrittellä, tarjota ja säännellä julkisia palveluja, myös terveyden, koulutuksen, sosiaalipalvelujen, asumisen ja vesihuollon alalla; palauttaa mieliin, että CETA-sopimuksella hallituksia ei vaadita yksityistämään mitään palvelua eikä sillä estetä sitä, että aiemmin yksityistetyt palvelut palautetaan julkiseen omistukseen tai hallintaan tai muunlaisen valvonnan piiriin; katsoo, että periaatteessa positiiviseen luetteloon perustuvan lähestymistavan käyttö, kuten GATS-sopimuksessa, on aina parempi vaihtoehto;
3. panee merkille CETA-sopimukseen sisältyvän sitoutumisen kauppaan ja kestäväan kehitykseen, muun muassa sitoumukset saavuttaa korkeimmantasoinen työntekijöiden oikeuksien ja ympäristön suojeleminen; pitää valitettavana, ettei CETA-sopimukseen ole sisällytetty seuraamuksiin perustuvaa mekanismia; odottaa kuitenkin, että CETA-sopimuksella aikaansaadaan konkreettisia myönteisiä tuloksia, jotta maksimoidaan työntekijöille ja ympäristölle koituvat hyödyt; kehottaa näin ollen molempia osapuolia hyväksymään vuoden 2017 puoliväliin mennessä ehdotuksen CETA-sopimuksen kauppaa, työvoimaa ja ympäristöä koskevien määräysten tehokkaan täytäntöönpanon vahvistamisesta, erityisesti ottamalla käyttöön asianmukaisen seuraamusmekanismin; korostaa, että sidosryhmien, muun muassa ammattiliittojen, ammattijärjestöjen ja ympäristöryhmien, on oltava äärimmäisen tärkeässä asemassa CETA-sopimuksen täytäntöönpanon arvioimisessa ja tarkastelussa, erityisesti kansalaisyhteiskunnan foorumiin ja kansallisten neuvonantavien ryhmien kautta; painottaa, että työ- ja ympäristönormien arvioinnin ja tarkastelun ei pitäisi rajoittua niihin lukuihin, jotka nimenomaisesti käsittelevät näitä kysymyksiä, vaan niissä olisi käsiteltävä horisontaalisesti näitä aloja ja muita sopimuksen aloja kuten investointeja, palvelujen kauppaa, sääntely-yhteistyötä ja julkisia hankintoja työ- ja ympäristönormien osalta; kehottaa jäsenvaltioita antamaan täyden tukensa tällaisille kauppaa ja kestäväan kehitystä koskevien määräysten uudistuksille;
4. panee merkille, että Kanada edistyy järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvottelu-oikeuden soveltamisesta tehdyn Ilon yleissopimuksen nro 98 ratifiointissa; toteaa, että tämän yleissopimuksen tärkeimmät periaatteet on jo vahvistettu Kanadan työlainsäädännössä; odottaa kuitenkin, että yleissopimus ratifioidaan kokonaisuudessaan mahdollisimman pian, ja kehottaa neuvostoa olemaan lähettämättä lopullista ilmoitusta CETA-sopimuksen voimaantulosta 30.7 artiklan 2 kohdan mukaisesti ennen kuin Kanada on saattanut yleissopimuksen nro 98 ratifiointimenettelyn päätökseen;

5. panee merkille, että EU:n ennalta varautumisen periaatetta, sellaisena kuin se on vahvistettu EU:n perussopimuksissa, sovelletaan jatkossakin ja siten turvataan EU:n ja jäsenvaltioiden oikeus soveltaa sääntelytoimintaa koskevia perusperiaatteitaan; kiinnittää erityisen suurta huomiota komission julkilausumaan, joka koskee ennalta varautumisen periaatteen suojelua CETA-sopimuksessa (neuvoston pöytäkirjaan sisällytettävien lausumien 7. lausuma) ja erityisesti toteamusta, jonka mukaan ”mikään CETA-sopimuksessa ei estä soveltamasta Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa vahvistettua ennalta varautumisen periaatetta”; korostaa päättäväisesti, että kaikessa tuonnissa Kanadasta EU:hun on noudatettava kaikkia EU:n normeja; toteaa, että sääntely-yhteistyötä voidaan CETA-sopimuksen yhteydessä tehdä vapaaehtoisuuden pohjalta; korostaa, että yhteistyö ei saa heikentää sisäistä lainsäädäntöprosessia EU:ssa, mukaan luettuna EU:n sidosryhmien asianmukaiset kuulemiset, eikä vaikuttaa millään tavoin parlamentille EU:n perussopimusten nojalla kuuluviin valtaoikeuksiin;
6. muistuttaa, että CETA-sopimukseen sisältyvät investointisuojausnormien määritelmät ja nimenomainen viittaus hallitusten oikeuteen harjoittaa sääntelyä oikeutettujen politiikan tavoitteiden saavuttamiseksi sellaisilla aloilla kuten kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden suojeleminen, ympäristö tai julkinen moraalinen, sosiaalinen suojeleminen tai kuluttajansuoja sekä kulttuurin monimuotoisuuden edistäminen ja suojeleminen; muistuttaa, että CETA-sopimuksen osapuolet nimenomaisesti tunnustavat sen, että jos sopimuspuoli antaa sääntelyä tavalla, joka vaikuttaa kielteisesti investointiin tai haittaa investoijan voitto-odotuksia, tämä ei merkitse investointisuojausnormien rikkomista eikä näin ollen edellytä mitään korvausta; myöntää kuitenkin, ettei ”sääntelyn jähmettymisen” riskiä ole täysin eliminoitu CETA-sopimuksessa; kehottaa komissiota hyödyntämään tarvittaessa täysimääräisesti investointisuojausnormien sitovia tulkintoja sen varmistamiseksi, että tulkinta vastaa EU:n ja Kanadan tarkoitusta, sellaisena kuin se on ilmaistu yhteisessä tulkitsevassa välineessä, joka on, että CETA ei johda siihen, että ulkomaisia investoijia kohdellaan suotuisammin kuin kotimaisia investoijia;
7. vaatii, että Euroopan parlamentti voi olla täysin mukana investointituomioistuinjärjestelmän perustamisen ja sen tulevien uudelleentarkastelujen kaikissa vaiheissa, mukaan luettuna tuomioistuimen ja muutoksenhakutuomioistuimen tuomareiden nimittäminen ja muun muassa heidän riippumattomuutensa ja pätevyytensä varmistaminen sekä organisatoristen näkökohtien valvonta, esimerkiksi tuomareiden palkkiot; vaatii komissiota ja neuvostoa varmistamaan, että parlamentti on mukana määrittelemässä yksityiskohtaisia menettelysääntöjä, joita sovelletaan tuomioistuimen tai muutoksenhakutuomioistuimen jäseneksi nimittämistä varten ehdokkaina oleviin henkilöihin, sekä seuraamusmenettelyä siinä tapauksessa, ettei menettelysääntöjä noudateta, jotta varmistetaan näiden henkilöiden tuomiovallan riippumattomuus; pitää valitettavana, että investointituomioistuinjärjestelmän perustamista, mukaan lukien kaikki edellä mainitut kysymykset, ei ole saatettu valmiiksi ennen CETA-sopimustekstin esittämistä Euroopan parlamentille sen hyväksynnän saamiseksi; kehottaa jäsenvaltioita antamaan täyden tukensa investointituomioistuinjärjestelmän täytäntöönpanoon liittyvälle toimintatavalle;
8. panee merkille Belgian hallituksen sitoutumisen viemään asia Euroopan unionin tuomioistuimeen sen tarkistamiseksi, onko investointituomioistuinjärjestelmä EU:n lainsäädännön mukainen; kehottaa parlamenttia toimittamaan työjärjestyksen

141 artiklan 4 kohdan mukaisesti kirjallisia huomautuksia tätä tulevaa tuomioistuinkäsittelyä varten;

9. pitää erittäin myönteisenä sitä, että Kanada on täysin omaksunut tavoitteen aikaansaada monenvälinen ratkaisu investointisuojakysymykseen ja että siitä on tullut EU:n läheinen kumppani tämän tavoitteen toteuttamisen aktiivisessa edistämisessä siinä tarkoituksessa, että saadaan poistettua maailmassa tällä hetkellä voimassa olevien tuhansien erilaisten kansainvälisten investointisopimusten aiheuttama sekavuus ja hajanaisuus; pitää uutta investointituomioistuinjärjestelmää, josta CETA-sopimuksessa on yhdessä sovittu, ponnahduslautana edellä mainitun tavoitteen saavuttamiseksi ja kehottaa käyttämään ajan ennen sopimuksen täyttä voimaantuloa, jonka kuluessa uutta järjestelmää ei väliaikaisesti sovelleta, siihen, että otetaan käyttöön kaikki tarvittavat toimet, joilla ehdottomasti turvataan julkisesti nimitettyjen tuomareiden riippumattomuus ja varmistetaan asianmukaisten eettisten sääntöjen soveltaminen;
10. kehottaa komissiota tiedottamaan parlamentille säännöllisesti CETA-sopimuksen väliaikaisesta soveltamisesta esittämällä julkisesti joka vuosi yksityiskohtaisen täytäntöönpanokertomuksen sen varmistamiseksi, että CETA-sopimuksella aikaansaadaan tuloksia ihmisarvoisten työpaikkojen luomisessa, työoikeuksien edistämisessä ja ympäristön suojelussa; muistuttaa komissiolle antamastaan kehoituksesta luoda erityisiä indikaattoreita, joilla varmistetaan CETA-sopimuksen kaltaisten sopimusten täytäntöönpanon ja sellaisten vaikutusten seuranta, jotka kohdistuvat EU:n eri toimialojen suoritukseen niiden markkinaosuuden osalta;
11. panee merkille, että CETA-sopimus kattaa tariffikiintiöiden kautta joitakin herkkiä maatalousaloja, kuten naudan- ja sianliha-ala; muistuttaa, että komission selvityksessä EU:n maataloutta koskevien tulevien kauppasopimusten kumulatiivisesta taloudellisesta vaikutuksesta huomautettiin näiden tuotteiden äärimmäisestä herkkyydestä ja tarpeesta suojella niitä; odottaa, että EU:n kauppapolitiikassa kiinnitetään erityistä huomiota paikallisten tuottajien ja perheviljelyn herkkyystekijöihin;
12. muistuttaa, että monet kehitysmaat hyötyvät EU:n ja Kanadan myöntämistä tullietuuksista; kehottaa komissiota näin ollen seuraamaan tiiviisti vaikutuksia, joita CETA-sopimuksella voi olla kehitysmaihin, erityisesti mahdollisen tullietuuksien heikkenemisen, kauppavirtojen muutoksen ja niiden kestäväen kehityksen tavoitteiden saavuttamisen osalta, ja raportoimaan niistä säännöllisesti parlamentille; kehottaa komissiota tukemaan aloitteita, joilla edistetään kehitysmaiden ottamista mukaan globaaleihin arvoketjuihin sekä CETA-sopimuksen avulla aikaansaattavia mahdollisuuksia, ja käyttämään asianmukaisia kehitysvälineitä kuten kauppaa tukeva kehitysapu (AFT);
13. on tyytyväinen siihen, että EU ja Kanada ovat yhdessä sitoutuneet yhteistyöhön ja johtoaseman ottamiseen CETA-sopimuksen alaisissa kauppaan liittyvissä ympäristökysymyksissä, erityisesti Pariisin sopimuksen täytäntöönpanossa; kehottaa komissiota käyttämään uudelleentarkastelumekanismia siihen, että edelleen selkeytetään konkreettisia tapoja tehdä yhteistyötä CETA-sopimuksen puitteissa, erityisesti kasvihuonekaasupäästöjä koskevien tavoitteiden osalta, muun muassa käyttämällä seuraamuksiin perustuvaa mekanismia;

14. katsoo, että verojärjestelyjä koskevien keskeisten avoimuusvaatimusten olisi oltava sitovia ja niiden olisi toimittava ohjenuorana EU:n kauppapolitiikassa ja kauppasopimuksissa; kehottaa komissiota sisällyttämään kaikkiin kauppaa- ja kumppanuussopimuksiin hyvää hallintotapaa koskevia lausekkeita, joissa viitataan erityisesti verotukseen liittyvien asiaankuuluvien Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) suositusten (esimerkiksi BEPS-aloitteen) noudattamiseen, ja varmistamaan, että yritykset tai välittäjät eivät voi käyttää kauppaa- ja kumppanuussopimuksia väärin veronkiertoon ja verovilppiin tai laittoman toiminnan tuoton pesemiseen;
15. vaatii, että tulevassa kansainvälisiä neuvotteluja koskevassa toimielinten välisessä sopimuksessa parlamentille myönnetään täydet valtuudet valvoa CETA-sopimuksen täytäntöönpanoa sekakomitean päätöksellä;
16. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Kanadan liittovaltion hallitukselle ja parlamentille ja provinssien ja territorioiden hallituksille ja parlamenteille.